

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglesi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1.50. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Ponesrečen Karlov poskus.

CESAR KARL JE ŽE ZAPUSTIL
OGRSKO.

LDU Budimpešta, 5. aprila. V da-
našnji seji narodne skupščine je mi-
nistrijski predsednik grof Teleki na-
znanil, da je razkralj Karl danes ob
10.35 odpotoval iz Sobotišča.

LDU Beograd, 5. aprila. Po po-
slednjih informacijah iz avtoritativ-
nih krogov, bi moral bivši cesar Kar-
el zapustiti do danes Madžarsko,
ker je že prispelo dovoljenje Av-
strije in Švice za potovanje preko
njunega ozemlja. Ker pa ni bilo mo-
goče popolnoma vse pripraviti, kar
je potrebno za to potovanje, je bilo
odloženo za danes popoldne. Karel
bo odpotoval iz Sobotišča v Švico
preko Gradca in Innsbrucka. S tem
potovanjem se je Karlova pustolov-
ščina približala svojemu koncu.

Ker je Karl zapustil Ogrsko in
ker je v Ljubljani včeraj pričelo de-
ževati, bo vlada gotovo v kratkem
času preklicala izvozno prepoved za
žito, katero je izdala zaradi »suše«.

PODROBNOSTI O KARLOVEM ODHODU.

LDU Dunaj, 5. aprila. Kakor jav-
lja listi, bo posebni vlak ki pelje
bivšega cesarja Karla v Švico, odšel
proti štajerski meji davi ob pol sed-
mih. Kot spremstvo potujejo z njim
trije antantni častniki, in sicer en
angleški, en francoski in en italijan-
ski, dva višja uradnika dunajskega
policijskega predsedstva, šest krimi-
nalnih uradnikov, dva stražna urad-
nika dunajskega policijskega ravnat-
eljstva s šestimi stražniki in z osmi-
mi možmi državne brambe, poslan-
ca Sever in Müller in en uradnik z-
nanjanega ministrstva. Bivšega cesar-
ja spremljajo tudi legacijski svetnik
Marchowsky, legacijski tajnik grof
Castraldo, grof Hunyady in zdravnik
dr. Wenhardt iz Budimpešte, ki
zdravi razkralja.

Še nekaj podrobnosti.

LDU, Lausanne, 4. aprila. Pri
preiskavi, ki sta jo izvršila policijski
nadzornik Pattera in še en policijski
nadzornik v Pranginsu, je iz-
javila bivša cesarica Zita, da je Karl

odpotoval v četrtek 24. m. m. zju-
traj iz Pranginsa. Ona je pripravila
vse potrebno za potovanje in je sa-
ma vedela za njegove namene.

Bivša avstrijska cesarica Zita je
jako energična žena, in ni dvoma,
da je mehki in slabotni Karl ravnal
bolj po njeni kot po svoji glavi, pred-
no se je odločil za svoj nespretni in
slabo premišljeni korak, ki mu je
onemogočil za jako lepo vrsto let
vsako uspešno politično akcijo.

Če bi bili monarhistični nestrp-
neži čakali, da se razmere v Sred-
nji Evropi razvijejo do gotovega šta-
dija, bi bili mogoče resirali. Potek
dosedanjih revolucij kaže, da sledi
revolucijskemu razpoloženju mas
prav pogosto stremljenje za vzpo-
stavo starega režima ali pa za dik-
taturu. Današnja revolucijska doba
še ni dozorela do tega momenta.

Glede Karlovega odhoda iz Švi-
ce se vrše obširne preiskave v Švici
in v Avstriji. Dognano je, da je po-
toval pod tujim imenom kot »Viljem
Codo«, član misije Rdečega Kriza.
Toda te preiskave so zelo postran-
skega pomena, ker vsak verižnik da-
nes lahko potuje, kamor hoče, ker
se dobi pri različnih »dobrih« firmah
potnih listov lahko na cente, seveda
le za dober denar.

Mnogo zanimivejše bi bilo dognati,
kdo je prigovarjal bivši cesarici,
naj pošlje svojega moža na Ogrsko.
Domneva, ki jo izreka »Arbeiter-
Zeitung«, ni neutemeljena, da so ce-
sarsko dvojico napotili do tega ko-
raka Francozje, ki so mislili dobiti
v Karlu najboljšega zaveznika proti
boljševikom na eni in proti Nemčiji
na drugi strani. Celo akcijo je vodil
»jugoslovanski častni vojvoda« in
francoski maršal Franchet d'Espe-
ray!!! Francoska vlada je pa čakala
za plotom. Če se načrt posreči, bi
Karla priznala in pozdravila, če pa
ne, ga bo pa zatajila. Zgodilo se je
poslednje.

Dejstvo, da Karlov poskus ni
imel uspeha, je torej razveselje iz
dveh razlogov: prvič ker on ni ni,
česar dosegel, drugič pa ker Fran-
cozje niso nič dosegli.

Iz ustavotvornega odbora.

Uradniško vprašanje in ustava.

Na 43. seji ustavnega odbora so
obravnavali one ustavne določbe, ki
se tičejo uradnikov in državnih na-
meščencev. Tajnik čita tozadevni čl.
Posl. Gjonovič zahteva nekaj pojas-
nil, dr. Zerjav brani večinsko redak-
cijo in obrazloži stilizacijo uradniške-
ga člena. Pravi, da obstaja organiza-
torični zakon v vseh državah, zato-
rej ga je treba tudi nam. Drugi del
tega člena je vzet z člena, ki govo-
ri o tem, da nižje uradnike imenujejo
ministri.

Mnogo poslancev izjavi, da to ni
praktično, ker se v ustavi ne more
določiti meja, za katere uradniška
imenovanja so kompetentni ministri,
za katera pa oblastni načelniki. Naj-
bolje je, da se odločitev v tem vpra-
šanju prepusti organizatoričnem za-
konu.

Po prihodu ministra za konstitu-
anto se ta člen sprejme tako-le: »Dr-
žavni uradi se ustanavljajo po zakon-
skih predpisih. V zakonu se bo pred-
videlo, kako se bodo uradniki imeno-
vali«. Posl. Jovanovič predlaga ne-
katere korekture k temu členu, kate-
re pa minister za konstituanto odklo-
ni, nakar se člen sprejme z večino
glasov.

Tajnik čita nato nastopni člen, k
pa še ni numeriran, kar se bo kasneje
napravilo: »Državni poklici so drža-
vne službe. Pravice, dolžnosti, pla-
če in penzije državnih uradnikov
vseh strok se določijo z zakonom. ki

govori o uradnikih.« in »Državni na-
meščenci so organi državne celote
in so dolžni, delati za splošne intere-
se. Izrabljanje oblasti in položaja dr-
žavnih nameščencev v strankarske
svrhe, kakor tudi vplivanje predstoj-
nikov na podrejene uradnike v tem
smislu se bo kaznovalo po zakonih.«
Oba člena se sprejmeta, ne da bi se
bilo razpravljalo o njima.

Tajnik čita nato nastopni člen:
»Uradniki, katerim je po zakonu za-
gotovljena stalnost, se ne morejo od-
pustiti, ne da bi v tem razsojalo kri-
minalno ali disciplinarno razsodišče.«
Dr. Šimrak, dr. Dulibič in Etkin Krist-
stan se protivijo vladni stilizaciji.
— Poslanec Vujičić predlaga nastop-
no: »Uradniki, katerim je po zakonu
zagotovljena stalnost se ne morejo
odpustiti proti svoji volji! S to po-
pravo se je člen sprejel z večino gla-
sov.

Na ustavo bodo prisegli kralj in po-
slanci.

V isti seji ustavnega odbora so
sprejeli besedilo priseg, katere pola-
gajo kralj odnosno poslanci po spre-
jetju ustave. Besedilo poslanske pri-
sege se glasi: »Jaz, N. N. prisegam
pri vsemogojnem Bogu in pri vsem,
kar mi je po zakonu najsvetejše in
na tem svetu najmilejše, da se bom
pri svojem poslanskem delu vedno
držal ustave in da bom imel dobro
kralja in naroda in edinstvo države
po svoji vesti in možnosti vedno
pred očmi.«

Komunisti, socialisti in republi-
kanci so sicer protestirali proti pri-
segi, toda brezuspešno.

Pokrajinske vlade izginejo!

Na prihodnji seji so nadaljevali
razpravo o prehodnih naredbah, ki
naj veljajo dotlej, dokler ne bo izde-
lana redna zakonodaja za celo drža-
vo. Med temi naredbami je najvaž-
nejša ona, ki govori o ukinitvi po-
krajinskih vlad. Ta slove:

»Ko stopi v veljavo ta ustava osta-
nejo začasno sedanje pokrajinske up-
rave, dokler se postopno ne prene-
sejo njihovi posli na ministrstvo in
oblastne uprave ne uredijo po zakoni-
h, ki se bodo o tem izdali. Pokra-
jinsko upravo bo za ta čas vodil po-
krajinski namestnik po načelnikih od-
delkov pod neposrednim nadzor-
stvom ministra za notranje stvari in
kot organ pristojnih ministrstev na
podlagi dosedanjih zakonov in
uredb. Zakoni sprejeti potem, ko sto-
pi ta ustava v moč, pokrajinskim
upravam ne morejo podeljevati no-
vih pristojnosti. Ministrijski svet bo
odločal, kateri posli se bodo tudi še
pred njihovo končno likvidacijo pre-
nesli na posamezna ministrstva, v
kolikor ne vsebujejo poslov, ki po
ustavi in zakonu ne spadajo v pri-
stojnost oblasti. Ministrijski svet bo
istotako odločal o prenosu poslov iz
pokrajinskih uprav na posamezne
oblasti v zmislu ustave. Radi priprav
za prenos poslov pokrajinskih uprav
bo vsak minister za svoj resort se-
stavil komisijo treh oseb, od katerih
bo eno predlagal pokrajinski namest-
nik. On bo najdalje v treh letih izvr-
šil vse potrebno, da se prenos izve-
de v roku, ki potem ne sme presega-
ti enega leta. Pokrajinskega namest-
nika imenuje kralj na predlog mini-
stra za notranje stvari. Stranke imajo
pravico pritožbe na državni svet
v upravnih zborih, v katerih odloču-
je začasno pokrajinska uprava kot
prva in zadnja instanca.« Posl. Šim-
rak govori proti tem določbam in
pravi, da se namesto, da bi se delo-
valo za sporazum, še nadalje neti
nezadovoljstvo naroda. Izjavlja, da
govori v imenu ne 99, ampak 100 od-
stotkov Hrvatov. Posl. Wilder po-
zvrže dr. Šimraka, naj ne grozi. Posl.
dr. Šimrak pravi, da ne grozi. (Raz-
burjenje). Posl. dr. Dulibič pravi, da
bomo na podlagi gorenje naredbe na-
slednja štiri leta imeli v državi ne
centralizma, ampak naravnost abso-
lutizem, čemur se on odločno proti-
vi. Nato se naredba sprejme z veči-
no glasov.

Kancelarparagraf. — Kľofute.

Prehodna naredba glede centra-
lizacije sodišč se je odgodila, na kar
pride na vrsto razprava o kancelar-
paragrafu, ki se glasi:

»Svoboda vere in vesti je zajam-
čena. Vse priznane veroizpovedi so
po zakonu enakopravne in morejo
javno vršiti svoje obrede (v kolikor
s tem ne žalijo javne morale). Uži-
vanje državljanских pravic ne zavisi
od veroizpovedi individua. Nihče se
ne more odtegniti svojim državljan-
skim in vojaškim dolžnostim s tem,
da bi se zaven skliceval na vero.
Priznane so tiste veroizpovedi, ki
so v kateremkoli kraju dobile zakon-
sko priznanje. Druge veroizpovedi
se priznajo samo z zakonom. Priz-
nane veroizpovedi samostojno upra-
vljajo svoje notranje verske zadeve
v mejah zakona. Nihče ni dolžan, da
javno vrši svoje verske dolžnosti in
da prisostvuje zapovedanim verskim
ceremonijam in svečanostim, razen
od državnih praznikov in svečano-
stih, v kolikor to odreja zakon in v
kolikor kdo spada pod očetovsko,
vojaško ali variško oblast. Priznane
veroizpovedi so lahko v zvezi s svo-
jimi poglavarji, ki se nahajajo izven
mej države, v kolikor to zahtevajo
njihovi duhovni predpisi. Način, ka-
ko naj se vrši ta zveza, se regulira
z zakonom. V kolikor so v držav-

nem proračunu predvidene vsote za
verske svrhe, se imajo razdeliti med
posamezne veroizpovedi z ozirom
na njihovo število vernikov in na
njihove potrebe. Verski predstojniki
ne smejo izrabljati svoje duhovne
oblasti izven cerkve, ali v strankar-
ske svrhe. (Prestopek zoper to do-
ločbo se kaznuje po določbah, ki
predvidevajo kazen privatnih oseb.
Obtožba se predloži pristojnemu
sodišču, ki potem uvede preiskavo.)
Dr. Zerjav navede nekaj prime-
rov, kjer bi bilo treba odrediti kazni
za duhovnike, ki zlorabljajo svojo
duhovno oblast. V Sloveniji se je n.
pr. pred volitvami z vseh lec agitiralo
za Slovensko ljudsko stranko. Pred
nekaj leti, ko se je ljubljanski škof
dr. Jeglič vrnil s svojega poto-
vanja po Palestini, je svojim verni-
kom razglasil spomenico, v kateri
nastopa proti liberalcem in pripove-
duje, kako zgleda v državah, kjer so
liberalci na krmilu. Pravi, da so li-
beralci zoper Kristusa in da so volilci
dolžni, da volijo samo može, ki so
udani katoliški Cerkvi.

Med poslanc Jugoslovanskega
kluba se dvigne živahen protest in
hrup. Posl. Krstelj, posl. Wilder in
drugi se pripravajo s poslancem dr.
Šimrakom in Babičem. Predsednik
prekine sejo, ker ne more dovoliti
dejanskih spopadov, in pravi, da se
kaj takega v skupščini še ni dogodi-
lo. Seja se zaključí ob devetnajstih,
prihodnja seja bo jutri ob devetih do-
poldne, ki bo trajala tako dolgo, do-
kler ustavni odsek ne dovrši vsega
svojega dela.

Draškovičeva „obznana“.

LDU, Belgrad, 5. aprila. Na današ-
nji seji ustavotvorne skupščine bo
bržkone minister za notranje stvari
Drašković odgovoril na komunistič-
ne interpelacije radi »Obznane«.

Če bo res odgovoril, bomo o tem
poročali obširneje. Mogoče pa je, da
bo odgovoril celo ugodno in da bo
»Obznana« preklican.

Turški računi.

LDU, Belgrad, 4. aprila. 13 mu-
slimanskih poslancev iz Južne Sr-
bije je od ministrskega predsednika
Pašića zahtevalo, naj se zavarujejo
interesi muslimanskih begov, ko se
bo reševalo vprašanje agrarne re-
forme. Zahtevali so tudi, naj se be-
gom priznajo tabije na njihovi zem-
lji. Vlada je na svoji včerajšnji seji
razpravljala o teh zahtevah. Mini-
strski predsednik Pašić se bo poga-
jal s Čemo Zija begom, musliman-
skim poslancem iz Južne Srbije.

Naslov tega članiča bi se moral
pravzaprav glasil tako: Turški rač-
uni ali demokratije v precepu. Nam-
reč tisti demokratije, ki so nedavno
bili silno penosni na svojo »radikal-
no izvedbo agrarne reforme«, kate-
ro so pa danes zatajili »iz višjih ozi-
rov«, t. j. da se obdržijo na vladi in
pri koritu.

Demokratije so »iz višjih ozirov«
pristali na odškodnino, ki se naj iz-
plača turškim begom v Bosni. Ni
dvoma, da bodo pristali tudi na od-
škodnino begom v Macedoniji, po-
sebnice če pomislimo, da ima tam ob-
širna posestva tudi srbski beg Ni-
kola Pašić!

Ustava naše države nas torej ne
bo veljala le 1 milijardo, ampak ne-
kaj malega več, pa ne veliko! Še 1
milijardo zraven, kaj pa je to? Za
nas, ki imamo!

Nemiri v Nemčiji.

LDU Nauen, 5. aprila. Listi poro-
čajo o vojaških pripravljenosti Polj-
ske na obmejnem ozemlju proti Nem-
čiji. Vpad se pričakuje že te dni.

LDU Berlin, 5. aprila. Pri gibanju
v srednji Nemčiji so dosedaj areti-
rali 3642 oseb. Večina aretiranih se
nahaja v Leunu.

LDU Essen, 4. aprila. Na levem
bregu Rena so se delavci večinoma
zopet vrnili k delu. Belgijske čete še
vedno stražijo vse rove.

LDU Berlin, 3. aprila. Na levem
bregu Rena se je zopet pričelo delo.
Gibanje za proglasitev renske re-
publike se je izjavilo. Stavkajo sa-
mo še v enem rovu. Rova 4 in 5 so
zasedle belgijske čete in zapodile ko-
muniste. Pri tem so imeli komunisti
dva mrtva in enega težko ranjenega.
Cestna železnica zopet vozi.

Vpad v Nemčijo pripravljajo Fran-
cozje že dolgo. Ker pa sami ne zmo-
rejo ničesar, zato gonijo pred baje-
nete in topove svoje evropske ko-
lonije. Kakor nam pove prva vest te-
ga poglavja, so si izbrali za ta posel
svojo kolonijo št. 2. (kolonija št. 1 je
Jugoslavija). Vprašanje je le, kaj bo-
do Poljaki opravili, ker imajo — Ru-
se za hrbtom! Gospodje v Moskvi
znajo račune ne le delati, ampak tudi
plačevati. Ruski račun pri Poljakihi je
pa prav masten.

Čehi to vedo in zato se branijo
iti v ogenj po francoski kostanj. Ju-
goslavija bi pa že utegnila iti.

LDU Nauen, 5. aprila. Berlinski
»Verwärts« prinaša dokumentarične
dokaze, da je Moskva pripravljala
komunistični puč v Nemčiji in nudila
svojo finančno pomoč. Akcija, očis-
titi srednjo Nemčijo komunistov,
stoji pred svojim zaključkom. V Ber-
linu vlada mir, izvzemši stavke v
elektrarnah. Komunistično strankino
vodstvo preklicuje za vso Nemčijo
poziv k generalni stavki. V Mecklen-
burgu so radi poostregega politične-
ga položaja prepovedani shodi pod
milim nebom. Belgijske okupacijske
oblasti so proglasile na ozemlju leve
obali Rena obsedeno stanje, češ da je
ogroženo od komunistov. V izdanem
razglasu se preti z vojnim sodiščem
za kršitev svobode dela, radi napadov
na osebe in sabotaže.

Nemci znajo. Danes ve cel svet,
da obstoji zveza med Nemčijo in Ru-
sijo. Mogoče ne formelna, po stari
metodi, ampak zveza. Včasih je pa
treba iz političnih ozirrov prijateljstvo
zatajiti. To in nič drugega ne pome-
nja »Vorwärts-ova« vest.

Štrajk angleških rudarjev.

London, 4. aprila. Ministrijski pred-
sednik Lloyd George je v spodnji
zbornici prečital kraljevo poslanco,
s katero se proglašja izjemno stanje.
Uradni list priobčuje celo vrsto od-
redb, s katerimi se vlada predvsem
pooblašča, da zahteva zase rudnike
in prometna sredstva ter jih prevzame
v svojo posest. Dalje se dovoljuje
policiji širša oblast glede hišnih
preiskav in aretacij.

LDU Nauen, 5. aprila. Na shodih
v Londonu ter drugih angleških in-
dustrijskih mestih se zavzemajo
transportni delavci in železničarji za
složno pomoč stavkajočim rudarjem.
Finančni minister Horne je opisal
položaj v posameznih krajih kot ze-
lo kritičen. Več rogov se nahaja že
pod vodo.

LDU London, 5. aprila. Ministri-
ski predsednik Lloyd George je iz-
javil v spodnji zbornici, da vlada, ko-
likor tudi si prizadeva poravnati ne-
soglasja med rudarji in posestniki
rudnikov, vendar ne misli na to, da bi
pozvala obe stranki pred razsodišče
parlamenta.

Štrajk rudarjev na Angleškem je
že sam na sebi gigantsko podjetje,
ker je v angleški premogovni indu-
striji zaposlenih na milijone delav-
cev. Če se temu gibanju pridružio še

transportni delavci, bo mirovalo na Angleškem vsako delo.

Štrajk stoji v neposredni zvezi z velikim gospodarsko krizo, pod katero danes trpi Anglija. Cene blaga padajo in trgovina stoji, ker noče pri cenah popustiti nihče, ne fabrikant, ne trgovec. Oba zadržata, naj de-

lavci delajo ceneje. Ti pa zopet pravijo, naj se zadovolje kapitalisti z manjšim dobičkom. V tem obstoji bistvo krize.

Potek tega velikega gibanja bo silno važen tudi za nas, ker bomo imeli tudi mi kmalu opraviti s sličnimi pojavi.

Dr. Otokar Ribar: Šleski plebiscit, koroški plebiscit in socijalna demokracija.

»Šleski plebiscit in socijalna demokracija« pod tem naslovom je dr. Otokar Ribar v sobotnem »Slov. Narodu« priobčil na prvem mestu daljši članek. Njegov namen ni, da bi javnost poučil o stvari, temveč hoče se le uveljaviti, češ če sem v Trstu med Slovenci igral prvo politično okarino, zakaj bi to tudi v Ljubljani ne šlo?

No, pa časi se izpreminjajo in dr. Ribar ž njimi! Ko je dr. Jože Mandić ustanovil v Trstu »Narodno socijalno organizacijo«, je dr. Ribar divje rohnel poti njej, češ, kaj je tega treba! Naenkrat pa dobimo dr. Ribara v Ljubljani, kot nositelja zvonca med narodnimi socijalci; še več, tu hoče igrati isto vlogo, kakor jo je igral v Trstu. Tu hoče desno in levo deliti klobute. Dr. Ribar je vodil v Trstu tako klavirno politično vlogo, da so nas Slovence popolnoma prav imenovali »črnožolte policijote«. Dr. Ribar je našel sedaj tukaj zavetišče in se hoče uveljaviti, zašel je med narodne socijalce in vprašanje je le, če bo mogla narodna socijalna stranka prenašati ta balast?

Dr. Ribar je bil tudi član mirovne komisije v Parizu. Kot delegat je bil tisti, ki je z Italijani največ občeval, on je Italijanom povedal pač vse to, kar so sami želeli! Če bi bila v Parizu mislija ostala ob Soči na levem bregu, bi se bili mi prerekali kvečjemu za kako kmečko vas blizu Trsta, ker smo pa opustili to črto, smo se tepli za Reko, ki smo jo pa vsled nesposobnosti takih delegatov ala Ribar izgubili.

Mi o tem ne bi pisali, ker smo mislili, da se bo Ribar po kandidaturi umaknil, ko pa vidimo, da se hoče vsekakor uveljaviti, zaradi tega povemo to!

Ko je šla naša slovenska delegacija, ki so jo vodili socijalisti v belo hišo k Wilsonu zaradi italijanske meje, se je ta nujno obrnila za informacijo na delegacijo v Pariz, in dr. Ribar ni smatral za potrebno, da bi jih poslal, to je želje, ki jih ima slovenski narod, našim sodrugom v Ameriko!!!

Kakor rečeno, nismo hoteli dr. Ribarjevo politično življenje z blatom ometavati in njegovo cincarso politiko, ki jo je vodil v Trstu, razkrivati, toda ker dr. Ribar v »Slov. Narodu« izživa, smo bili primorani to storiti. Dr. Ribar je tudi študiral socijalizem. Nam je namreč znano da je čital brošuro »Die Quintessenz der Sozialismus«. V naših arhivih imamo več govorov; ki jih je imel v Trstu, in če bo to treba, jih poiščemo v prašnih predalih!

In sedaj k šlezkemu in koroškemu plebiscitu! Kakor trdi g. Ribar je glasovanje v Šleziji enako izpadlo kakor na Koroškem. Za nas je to umevno in za g. dr. Ribara tudi, ker pozna poljsko žlahto prav tako kakor jo mi poznamo, če ne še bolj, ker je v dunajskem parlamentu več občeval s poljskimi žlahtiči kakor mi. Tedaj ne proti Poljski so šleski delavci glasovali, temveč glasovali so proti korupciji, proti tisti korupciji, ki je vedno stala na strani dunajske kamarile! Kje v cel Evropi je bil proletarijat bolj teptan, kakor na Poljskem, kje je več analfabetov, kje

večje izseljevanje kakor iz Poljske, in zakaj? Ker je poljska žlahta bila in je še največja izkoriščevalka svojega naroda! Tedaj ne proti svoji domovini, temveč proti korupciji, je šleski proletarijat glasoval!

G. dr. Ribar trdi, da ima nemško delavstvo dobre politične, strokovne in gospodarske organizacije, to je res, in to je tudi napotilo šleske delavce, da so glasovali tako, ker v tem vidijo osvobodjenje, vidijo pot do cilja, do cilja, kjer se bo proletarijat otrese kapitalističnih pljavk!

Prav tako dobre organizacije ima delavstvo na Koroškem. Plebiscitno okrožje na Koroškem je po večini socijalistično; ko pa je imel naš socijalistični agitator shod, hotel na njem za plebiscit agitirati, se je našel katoliški duhovnik, ki je zbral svojo klerikalno mafijo, da je na njegov ukaz našega govornika na shodu opijeval! In na to še zagrozila našemu govorniku, da če si drzne še enkrat sklicati shod, bo župnik organiziral kmete z vilami in sekirami! In kako so glasovali Slovenci na Koroškem? Prav tako kakor v Šleziji; v Šleziji so glasovali proti korupciji, ki žlahti in na Koroškem pa proti klerikalni mafiji! Na Koroškem klerikalci ni šlo za to, da dobimo plebiscitno okrožje, ker jim je to pač vseeno, kje teče državna meja, zakaj dobro vedo, da se itak vsa pota stekajo v Rim. Zaradi tega je slovensko prebivalstvo na Koroškem ostentativno glasovalo ne za nemško Avstrijo, temveč proti klerikalizmu. Ker pa prihajajo glasovi, da se bo kljub plebiscitu Šlezija delila in baje tudi Koroška, smo radovedni zakaj se delegat g. dr. Ribar ni v Parizu zavzel za to, da bi bila naša vojska ostala v Celovcu, ki ga je bila že zasedla? Ino, kaj naj bi pa počeli narodni socijalci potem, ako bi teklo meje, tako, da bi bil zadnji Slovenec v okvirju Jugoslavije; kje bi dobili potem tarčo, da bi vanjo streljali?

Socijalizem je res evangelij, kakor to trdi g. Ribar. Evangelij, ki prvi ves svetovni proletarijat za njim, to pa vsled tega, ker vidi osvobodjenje v njem in ta socijalizem je dr. Ribar v Trstu pobijal, kjer je le mogel.

V slučaju konflikta med strankami in narodnimi interesi, zmaga zato pri slovenskih delavcih strankarski, pri Nemcih in tudi drugih gospodujočih narodih pa narodni (glej glasovanje posl. Lapčevića v srbski skupščini proti vojni). Tako pravi g. Ribar! Nam ni bilo mogoče objavljati izjave socijalistov v raznih parlamentih, ker je avstrijska vlada ob izbruhu vojne list »Zarja« takoj ustavila! Lahko pa danes to povemo, da so bile izjave vseh socijalističnih poslancev enake, v vseh vojskujočih se državah. Naj navedem nekatere izjave:

Poslanec Haase v nemškem parlamentu izjavi dobesedno: Po nalogu moje frakcije imam podati naslednjo izjavo:

Stojimo pred usodopolno uro, posledico imperijalistične politike, ki je dovedla potom cele ere svetovnega oboroževanja do nasprotja med narodi, ki so se tako poostrižila, da so se kakor orkan razširila po celi Ev-

ropi. Odgovornost naj nosijo predstavniki te politike, mi jo odklanjamo. Socijalna demokracija je razvoj te politike odločno pobijala in to do zadnje ure, s francoskimi brati je hotela ohraniti mir. Ves ta naš napor pa je bil zaman! Sedaj stojimo pred neizogibno vojno. Ne za ali proti vojni imamo odločevati, temveč misliti na one milijone sodrugov, ki jih je ta nesreča zadela, misliti imamo na one matere, ki morajo svoje sinove izročiti imperijalizmu, na žene in otroke, ki jih je imperijalistična gonja pahnila v nesrečo in jim ugrabila rednika. Za naš narod in njegovo svobodo proti ruskemu carizmu, ki se je najbolj umazal s krvjo svojega naroda, imamo danes odločevati; za kulturo in neodvisnost od carizma se imamo odločiti.

Zahtevamo, da se čimprej doseže oni cilj, v katerem se bratsko združimo z ostalimi narodi, s katerimi hočemo v miru živeti.

V seji državne dume v Petrogradu z dne 8. avgusta je podal socijalistični poslanec sodrug Chaustoff naslednjo izjavo:

Strahoviča, nezaslišana nesreča je prišla na vse narode celega sveta, milijone delavcev je odtrgala od mirnega dela in zapletlo se jih je v krvavo klanje, milijon družin je izročenih lakoti; ko so se evropske vlade na svetovno klanje pripravljale, je proletarijat vsega sveta protestiral na čelu mu nemški proletarijat. Vzrok raznih dogodkov so, da se ruski proletarijat ne more javno iz-

reči proti nezaslišanemu svetovnemu klanju (carizmu). Tolovajska politika naj bo za vse to sama odgovorna. Razredni proletarijat vseh vojskujočih držav ne more tega preprečiti, vendar smo trdno prepričani, da bo solidarnost vsega proletarijata naša sredstvo, da se ta kapitalistična furija zlomi prej ko slej.

Ko je sod. Chaustoff podal to izjavo, je skupno s frakcijo »Trudoviki« zapustil državno dumo.

Da ne govorimo o italijanskih socijalistih in onih drugih držav. Lahko trdimo, da so bile izjave enake kakor ona sodr. Lapčevića. Med tem ste pa drugi nabirali cvet slovenskega naroda in ga gonili v klavnico.

Gospod dr. Ribar pravi, da je bil izvoljen v V. tržaškem okraju po večini od delavcev. To ni res! Dr. Ribara so volili po večini okoliški posestniki, ki so imeli v tržaški posojilnici dolgove. Dobro vemo, da se dr. Ribar boji svojih nekdanjih volilcev, ker sicer bi ostal med njimi in se dal ponovno voliti v rimski parlament.

G. dr. Ribar se je zaletel v »Sl. Narod« z namenom, da oblati socijaliste in obenem da klobuto liberalcem, ker ga nikamor poleg ne pustel! Če bo s tem imel srečo, o tem še mi dvomimo, ker takih mesij je v Ljubljani več in bolj sposobnih kakor je osrečevalec tržaške okolice, ki po begne od svojih volilcev ob najboljši usodopolnem času!

Ig. Mihevc.

Na uho onim, ki se jih tiče.

»Naprej« je že opetovano imel posla s čednimi lastnostmi g. pl. Pergerja v Mislinjah. Samopašnost tega gospoda je že zdavnaj prekoračila meje, katere so sicer stajale državljanskim, ki niso sorodstva z Abrahamom. Nov dokaz njegove krvosečne samogoltnosti je doprinesel pred nekaj dnevi s tem, da je izplačilo za storjeno delo kratkoma odklonil. Stvar je bila sledeča: Gotovo število delavcev je prevzelo sekanje odkazane množice lesa v akordu, pod pogojeno plačo. Med tem delom pa so se plače vsega delavstva s posredovanjem organizacije in poverjeništev za soc. skrb regularile. Regulacija se je nanašala tudi na ta akord. Sekanje odkazanega lesa so imenovani delavci te dni dovršili, ter zahtevali izplačilo svojega zaslužka. Knjgovodja Hübner, nemški državljani, v vsakem oziru vreden hlapec svojega dičnega gospoda, pa je ošabno izjavil, da zaslužka ne izplača, ter zahteval, da naj delavstvo prevzame novo delo, za izplačilo pa naj lepo počaka.

Naravno je, da je delavstvo vsled takega postopanja, ki mu ni primere, občutno oškodovano, ker imajo posamezni terjati do 1000 K. Če upoštevamo, da delavci in njih družine dobesedno stradajo, tedaj je naravno, a je zadrževanje krvavo zasluženih kronic več, kot krvično. Delavci so se potrudili, da dovršijo delo do velike noči, da z zaslužkom vsaj za praznike nasitijo svojo družino, toda

g. pl. Perger je potegnil debelo črto čez ta skromni račun, delavci pa so praznovito Alelujo s praznimi lonci, ter škripali z zobmi, ko so njih otroci prosili za kosček kruha.

Dan za dnem prihajajo pozivi na organizacijo za odpomoč proti takemu bestialnemu nastopanju pl. g. Pergerja in njegovega valpeta Hübnerja. Ponovno opozarjamo oblasti, da napravijo konec temu tiranstvu, sicer se zna prav v kratkem prigraditi, da delavstvo samo požene pl. Pergerja in Hübnerja preko granice, ter jima za slovo malo pretipa kosti.

Na vlogo organizacije za stavljenje tega posestva pod državno upravo, je poverjeništvu za soc. skrb in agrarna direkcija odgovorila, da sta stavili predlog v zahtevanemu smislu na ministrstvo za agrarno reformo. Pri tem pa povdarjamo, da predsedstvo deželne vlade na vlogo organizacije še ni odgovorilo. Iz kakšnih razlogov, ne vemo, pričakujemo pa, da bo tudi ono storilo v polni meri svojo dolžnost. Upamo, da ne ostane samo pri predlogih, temveč da se zadeva v najkrajšem času reši tako, da ne bo ogroženo življenje ubogih delavskih družin. Če pa bi se rešitev hotela zavlačevati, tedaj se lahko zgodi to, česar se mi v interesu delavstva odkrito bojimo, a čisto dobro umemo, kajti delavstvo v Mislinjah nima prav ničesar več izgubiti. Gospodje, zganite se dokler ni prepozno!

Politične vesti.

+ Vnanje-politični odsek. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo vse stranke zahtevale od vlade, naj se čimprej sestavi odsek za zunanje posle. — Take odseke imajo vse parlamentarne države, samo srečna Jugoslavija ga nima. Mi mobiliziramo lahko brez parlamentarnih čenč, ker smo demokratska država, v kateri imajo ljudje zobe za to, da jezik za nje devajo.

+ Konferenca nasledstvenih držav. Konferenca držav, ki so nastale na ozemlju bivše Avstro-ogrske monarhije, se sestane 6. aprila.

+ Grof Karoly v Jugoslaviji. Vlada je dovolila voditi republikanskega pokreta na Madžarskem, grof Mihael Karolyi, da se naseli v naši državi. Karoly si izbere za bivališče najbrže mesto Dubrovnik. — Za tem dovoljenjem seveda ne smemo iskati nobenih humanitarnih razlogov, temveč je g. Pašić to napravil za

prošnjo Karolyjevih prijateljev v Pečuhu in Zagrebu, vsakomur bodo jasni globlji motivi. Ob istem času je sprejel Pašić v avdienci tudi dr. Oskarja Jasyja, bivšega profesorja na budimpeštanskem vseučilišču in vodjo madžarskih demokratov.

+ Iz dežele anarhije. V Bologni so imeli te dni fašisti svoj kongres, katerega je s pozdravnim govorom otvoril Benito Mussolini. Po kongresu je korakal skozi mesto svečan sprevod. Mesto je bilo v zastavah. Dopoldne ni bilo nobenih incidentov. Popoldne pa so iz neke kavarne streljali na fašiste. Policija je aretirala dve osebi, od katerih je ena že priznala, da je streljala. Stražniki so komaj preprečili, da niso fašisti vdrli v kavarno. Vdrli pa so v socialistični klub, odkoder je tudi padlo nekaj strelcev. Vrgli so iz poslopja vse mize in stole ter vse spise na ceste in jih zažgali. Zvečer je bil po mestu obhod z bakljami, pri katerem ni bilo incidentov.

+ Prekanjeni Mažari. Belgrajski Presbiter poroča iz Budimpešte: Pri ljudskem štetju in zbiranju statističnih podatkov na Madžarskem namerava madžarska vlada izdati podatke, da dokaže malo število prebivalstva, majhno obljudenost in slabo žetev. To hoče madžarska vlada storiti za to, da bi medzavezniško komisijo v Budimpešti uverila, da je Madžarska siromašna in da njeno prebivalstvo strada, tako, da bi zavezniški zahtevali čim manjšo odškodnino. Tako so Mažari varali tudi prejšnje leto, trdeč, da je bila žetev zelo slaba, medtem ko so v Avstriji izvažali svoja živila in kot nadomestilo dobivali orožje in municijo.

+ Kdor ima, lahko da. »Vorwärts« objavlja pismo moskovskega provizornega mednarodnega sveta delavskih strokovnih organizacij, naslovljeno pisarni sveta v Berlinu, ki se končuje tako-le: »Dotični, ki prinese to pismo, bo prinesel tudi denarja. Prosimo, da nam vsak teden prvojavno označite svoje izdatke, kakar vam bomo brez odlašanja pošiljali potrebnih sredstev«.

+ Atentat na zastopnika sovjetske vlade v Rimu. Po poročilih iz Rima je bil na ruskega zastopnika Vorovskega poizkus napad. Vorovski je zahteval od italijanske vlade, da se pozovejo krivci pred sodišče ter da se dovoli njemu in članom misije, da smejo nositi orožje. Nadalje je zahteval od italijanske vlade prepustitev ruskega poslanstva, kjer naj bi bil sedež misije.

+ Amerika in Rusija. Po poročilih iz Washingtona, bo nova ameriška vlada v najkrajšem času definirala svoje stališče napram sovjetski Rusiji. Toliko je pa že danes gotovo, da ameriška buržoazija sovjetov načelno ne bo priznala. Predsednik Harding in trgovinski minister pa se ne strinjata popolnoma v vprašanju trgovske zveze z Rusijo, Harding baje zastopa mnenje, da naj Amerika stopi z Rusijo v trgovski stik, ker je prepričan, da se da Rusijo le trgovino priversti v krog ostalih držav in uničiti sovjetce. — Seveda je ta Hardingov račun, račun brez krčmarja.

+ Amerika — nov konkurent. Državi ni tajnik Hughes pripravila ostro noto na zavezniške države (na Francijo seveda in na Anglijo) radi »regulacije« vprašanja petrolejskih vrelcev v Mezopotamiji, pri kateri regulaciji ni Amerika imela nobenega dobička. Noto bo govorila tudi o pravicah Zedinjenih držav glede na »dobrote«, ki jih mora Amerika po končani vojni uživati v enaki meri kakor zavezniški (Francija in Anglija seveda, v manjši meri tudi Italija). — Iz tega je razvidno, da se bo Amerika zopet vmešavala v evropski kaos in da bo zaveznikom (Franciji seveda in Angliji) zrastle še marsikateri sivi las.

+ Ameriška plača za Nemčijo? V Nemčiji se širi vest, da bodo Zedinjene države nase prevzele ves dolg, ki bi ga morala Nemčija izplačati zaveznikom. Ta svoj sklep bo ameriška vlada sporočila v najkrajšem času antantnim državam. — Z največjo rezervo treba sprejeti te vesti, pravi telegram iz Züricha. Nemogoče bi ne bilo, da se Amerika bavi s takimi mi-

IQ. MIHEVC:

Dieselmotor.

(Dalje.)

Dieslov motor s 1200 PH rabi danski parnik »Selandija« za vožnjo od Antwerpna do Bankoka 800 ton olja; če bi pa parnik napravil to vožnjo s parnim strojem, bi porabil 3000 ton premoga. To olje je veljalo 31.500 mark, dočim je veljal premog 60.000 mark. Pri eni sami vožnji je družba torej prihranila 28.000 mark. Pa tudi strojno osobe pride v poštev. Velika ladja z Dieselovim motorjem rabi le 30 strojnih strežajev, dočim jih rabi ladja s parnim strojem okoli 300. Pomembno je tudi, da ladja s parnim strojem rabi več kot četrt ure, preden je pripravljena za odhod, dočim rabi ladja z Dieselovim motorjem samo pet minut. Zlasti je važno to za vojne ladje. Ravnotako odpadajo pri vojnih ladjah spremeljvalne ladje s premog-

gom in tudi ni treba obiskavati postaj za nalaganje premoga.

Država, ki je mati svetovne industrije, združena kraljevina Angleška, je vse to prav pazno zasledovala in tudi čutila, kako se ji nekdanja vplivnost kot industrijalna država podkopava tla; evropski trg za industrijske izdelke se je vsako leto krčil, poslabšal se je celo tako, da je nemški industrijec pričel izvažati izdelke tudi na Angleško in to ne malo. Tik pred svetovno vojno se je nemških industrijskih izdelkov letno izvozilo že v vrednosti čez 500 milijonov mark na Angleško. Nemški trgovinski parniki niso rabili več za svojo plovbo angleški premog in majestetično jih je Dieslov motor na olje podil mimo angleških premogovnih pristanišč.

Angleška je bogata na premogu in rudi, morala je pa vse drugo uvažati, kakor les, olje, bombaž, stavbeni les in druge take za industrijo potrebne surovine. Angleški

parniki, ki morajo uvažati živila, ako ne bi iz svoje domovine izvažali premog, bi morali pluti prazni v tujino po živila! Večina angleških premogokopov leži ob morju, in mimo teh, kakor rečeno, so zadnja leta Dieslovi motorji vodili nemške ladje ponosno. Pomniti moramo, da so vsa pristanišča za nakladanje premoga ob morski poti vzhodne Azije in Afrike v posesti britske kraljevine. Vsi parniki na teh morskih poteh in raznih držav so se vsled dobave premoga morali ustavljati v teh pristaniščih in drago plačevati angleški črni biser, le nemške ladje je Dieslov izum vodil mimo. Angleško bogastvo obstoji v premogu in industriji, vse to krije izdatke za življenjske potrebine, ki se morajo uvažati. Ako pa bi se znižala vrednost črnega diamanta, bi propadla angleška industrija in dohodki države, kar bi bil za Angleško smrten udarec. Dieslovi motorji so to nevarnost povečali, ker ne rabijo pre-

mog. Tudi angleška admiraliteta se je tega zavedala, ker, dasi je imela najmočnejše vojno brodovje v rokah, da jo hitreje vojne ladje, ki so opremljene s Dieslovimi motorji, lahko obkolijo na mestu uničijo.

Angleški in trijalni svet in angleško admiraliteta je že več let pred svetovno vojno mučila skrb, kako priti do nafte, do petrolejskih vrelcev.

V vseh otokih združene britske kraljevine pa ni petrolejskih vrelcev, in ker doma niso imeli nafte, je bila industrija primorana plačevati visoke cene ameriškem petrolejskemu trstu. Se teže je bilo to za angleško admiraliteto, ki je morala v večjih vojnih pristaniščih zbirati vojne rezerve petroleja. Tako je vojni etat leto dni pred izbruhom svetovne vojne votiral za tank-ladje in kasane za nafto 20 milijonov. Lahko si mislimo, koliko so potem te rezerve olja veljale, ki jih je angleška admiraliteta nakupila.

Vse to pa je davčno težko prenašati, ker so številna na eni strani za izdatke marinizma vedno bolj rasle, na drugi strani pa je angleška industrija, ker ni mogla teh števk prenašati, konkurenčno onemogla. Peščica manšterskih ljudi je pa ceno nafte multiplicirala.

Kako torej položaj izpremeniti? To vprašanje so imeli nekaj let pred svetovno vojno angleški državni krmljarji vedno na dnevnem redu, dokler se jim ni porodila ideja, kakor na primer podjarmljenje Južne Afrike z Buri. V Meliki se tudi nahajajo petrolejski vrelci, tje so poslali Angleži svoje intrigante, ki so provocirali revolucijo, ko pa je revolucija izbruhnila, so poslali svoje vojne brodovje, češ, mi hočemo narodo svobodo in pravice! V resnici pa ni šlo za svobodo, ampak za petrolejske vrelce, in tudi proletarijat je veroval, zgrabil je za muškete in jih vrgel na ramo.

(Konec brili.)

Zidanmost. Minuli teden smo brali v nekem ljubljanskem dnevniku, da prihaja v poštev kot naslednik po umrlem sanitetnem šefu za Slovenijo dr. Oražmu tudi dr. Alojz Homan iz Radeč pri Zidanemmostu. Koliko je na tem resnice, nam ni znano, vemo pa da dr. Homan v resnici goji tako srčno željo. Zadnji čas je postal mož nenavadno živahen: neprestano se vozari semintja, piše v liste in išče zaslonbe na mestih, kjer prižigajo luči na nebu; s tem je menda v zvezi tudi dr. Homanovo šepetanje, da se namerava izseliti v kak večji kraj. Zidanimošča-

ni in Rečani se bomo prav od srca oddahnili, če nas dr. Homan res zapusti: ali da bi on postal sanitetni šef, tega pa ne verujemo in tudi ne želimo. Grozdje bo vendarle nekoliko prekislo! Slaba za slovensko zdravništvo, če bi na tako važno mesto, kakor je mesto sanitetnega šefa, ne moglo postaviti odličnejšo osebnost. Menda ga ni zdravnika na Slovenskem, ki bi bil bolj osovražen od dr. Homana. Meseca januarja je bil v Radečah shod, kjer so delavci soglasno zahtevali, da se dr. Homan odstavi; istega mnenja smo tudi v Zidanemmostu. Resolucijo so podpi-

sali vsi navzoči. Od okrajne bolniške blagajne zahtevamo, da tega človeka odstavi. Mož nima niti najmanj socialnega čuta, glavno mu je njegova lastna oseba. Med slovenskimi podeželskimi zdravniki je menda on edini, ki je večkrat milijonar. Ali možu je to še premalo. Službe ima kar tri, povrh pa še privatno prakso brez konkurence. Tarnati zna, da bi mu še berač dal krajcar. Zahtevamo odločno, da bolniška blagajna pošlje v Radeče ali Zidanmost drugega zdravnika. Če to ne bo pomagalo, povedali bomo javno, kako dr. Homan postopa z eveži bolniki. Tistim,

ki bodo pri imenovanju novega sanitetnega šefa odločevali, pa kličemo: Mesto sanitetnega šefa je za ljudstvo; v poštev morejo priti le osebnosti s potrebnim socialnim čutom, znanjem in širokim obzorjem!

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, šivalni stroji in vsakovrstni deli po nizki ceni pri **Batfel-u.** Ljubljana, Stari trg 28. **Sprejemajo se dvokolesa,** otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

Splošna ključavničarska in mehanična delavnica
se je otvorila.

Sprejema splošna popravila pisalnih in šivalnih strojev, kontrolnih blagajn itd.

Fr. Lebar & L. Tišler
Jenkova ulica 9.

Priporočila se tvrdka
Večletna garancija.

Josip Petelinc,

Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7,

Popravila se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga

šivalnih strojev v vseh opremljenih, **materijal in izvršba predvojnega,** za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-
Večletna garancija steme, **igle, olje** na drobno in debelo. **Večletna garancija!**
Ugodni plačilni pogoji.

Zdravišče Rogaška Slatina.

Sezona traja od 1. maja do 30. septembra.

Postaja Grobelno, od tod z lokalnim vlakom do Rogaške Slatine. Na progi Zagreb-Zidanmost-Grobelno-Pragersko-Maribor. — Zdravišče s pitno vodo iz treh vrelov (Tempel, Styria in Donati). — Najboljše staro izkušeno sredstvo pri obolenju želodca in črevesa in prebavih sploh, najbolj izkušeno sredstvo pri vseh boleznih presnovljanja (sladkorsrčnost [diabetes], debelost, putika), sredstvo proti tvorenju kamnov kot so: žolčni, ledvični in mehurni kamni, najprimernejše zdravilišče za vsa kronična obolenja srca, nedosegljivi pripomočki pri zdravljenju kroničnih bolezni krvi. — Pitne kure, hidro-elektro-mehanoterapija, solne, zračne, plavalne kopelji, inhalatorij, ogljikovo kislo kopel, solne (po originalu iz Bad Hall), aromatične (smrečne) kopelji, terenska kura, lečenje z mlekom in siratko. — Gorska pitna voda 228 m nad morjem. — Stalni poštni, telefonski in brzojavni urad. — Velika dvorana, kino gledališče, kavarna, slaščičarna, krite terase in sprehajališča. — Dnevno dva koncerta vojaške godbe. — Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. Reunioni, umetniški koncerti, tombole, plesi, gledališke predstave, izleti itd. Krasni izprehodi v gozdni okolici.

Zahtevajte prospekte!

Državno zdravišče Rogaška Slatina.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. **Pescilla** daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

30 zidarjev

se sprejme takoj pri stavbenem podjetju
Inž. Dr. Miroslav Kasal, Ljubljana, Gradišče 13
Stanovanje preskrbljeno.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da ne krijem in ne bom krija nobenih stroškov po moji ženi Luciji, katera je dne 30. marca 1921 takorekoč odšla iz moje družinske srede.

Zidanmost, 1. aprila 1921.

Ive Rižanek.

Švedski semenski oves
priporočila trgovina s semeni
SEVER & Ko., Ljubljana,
Wolfova ulica 12.

Nekaj spretnih starejših železolivarjev

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme. Ponudbe na:

Osječka Ljvaoonica željeza i tvornica strojeva d. d. Osijek.

Išče se popolnoma izvežban mojster

za

skrobljenje ovratnikov, manšet in srajc

Ponudbe naj se pošljejo na:

Beograd, Terazije 30,

parna perilnica „čistoča“.

Čebulček

in

zlatni semenski grah

priporočila

SEVER & Ko., Ljubljana.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrdke:

Prva haloška trgovina z vinom

Ante Korenjak in drug

pri Sv. Barbari v Haložah.

JULIO MEINL
D. D.

KAVA

ČAJ

KAKAO

Centrala: **ZAGREB.**

Podružnice:

ZAGREB: Duga ulica 6.

LJUBLJANA: Aleksandrova

cesta 1.

MARIBOR: Gosposka ulica 7.

PECUH: Kraljevska ulica 19.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Naivečja zaloga izgotovljenih oblik

za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

Obleke po meri se zgotovijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.

I. SANDRIN
LJUBLJANA.

Velika zaloga **usnja** kož, podplatov, gonilnih jermenov in boksa

na debelo.

MESTNI TRG 6.

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Podružnice:

Maribor

Gosposka ul. 38

Novomesto

Glavni trg

Kočevje

št. 39.

Barva

vsakovrstno --

blago.

Kemično čisti

obleke.

Svetlolika

ovratnike, zapestnice in srajce.

Največja zaloga klavirjev in pianin v Ljubljani.

Tvrdba J. DOLENC,

Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

se priporoča za na-

kup najboljših instru-

mentov izvrstnih to-

varn po najsolidnejših

in nizkih cenah.

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

40%

Za pomladno in poletno sezono
novodošli elegantni vzorci angleškega sukna!

Zahtevajte vzorce!

Vsakovrstne obleke za gospode in dečke lastnega izdelka po najnovejših krojih.

40% Prva kranjska razpošiljalna manufaktura, mode in konfekcije **40%**

Schvab & Bizjak

Ljubljana

Dvorni trg 3.

Pod Narodno Kavarno.

40%

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Cele, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.